

Aftale om kommunernes økonomi for 2021

29. maj 2020

1. Indledning

Danmark gennemlever i denne tid en ekstraordinær situation grundet corona-virussen. Vi betræder nyt land hver dag. Det gælder ikke mindst ledere og medarbejderne i den offentlige sektor, der har handlet hurtigt og fleksibelt for at yde den bedste mulige service til danskerne, selvom betingelserne på kort tid blev forandret.

Krisen har vist styrken ved vores danske samfundskontrakt, hvor vi hjælper i fællesskab. Det giver et stærkt fundament for fremtidens velfærdssamfund. Det gælder ikke mindst i kommunerne, som står for hovedparten af den borgernære velfærd. De kommunale ledere og medarbejdere yder hver dag en stor indsats for at levere god og nærværende velfærd til borgerne. Kommunerne udviser fleksibilitet over for virksomheder, som har brug for en hjælpende hånd, og bidrager dermed til at holde hånden under danske arbejdspladser.

Regeringen og KL er enige om rammerne for kommunernes økonomi i 2020 og 2021, som håndterer konsekvenserne af COVID-19, dækker den demografiske udvikling og giver mulighed for at ansætte flere velfærdsmedarbejdere og udvikle kernevelfærden med fokus på kvalitet og resultater til gavn for borgerne, herunder på det specialiserede socialområde og i den kommunale sundhedsindsats. Dermed sikres og udvikles velfærden fortsat på trods af den ekstraordinære situation som følge af COVID-19.

Aftalen understøtter investeringerne i vores velfærdsinstitutioner for at give efterspørgslen i økonomien et rygstød netop nu. Regeringen og KL er enige om at bringe Danmark sikkert og forsvarligt gennem konsekvenserne af COVID-19.

Regeringen ønsker en udvikling af vores fælles velfærd med fokus på nærhed, tillid og sund fornuft. Regeringen og KL er derfor enige om til efteråret 2020 at drøfte rammerne for det fælles arbejde med nærhedsreformen samt konkrete tiltag og redskaber til at finde fremtidens velfærdsløsninger.

Regeringen og KL er enige om, at det bærende princip for samarbejdet om at udvikle den borgernære service er mål- og rammestyret. Parterne er enige om, at den nuværende styring og regulering på flere velfærdsområder er blevet for kompleks, og med for stort fokus på, hvordan vi leverer velfærden, frem for hvilken velfærd, vi leverer. Samtidig arbejder kommu-

nerne med at styrke kvaliteten i velfærdsydelserne og synligheden om de resultater, kommunerne skaber for vores børn, unge, ældre, socialt udsatte og de arbejdsløse. De kommunale indsatser skal være effektfulde og hjælpe borgeren videre.

Regeringen og KL vil samarbejde om at skabe de bedst mulige rammer for en udvikling og omstilling af den kommunale sektor, hvor kommunerne bidrager til genopretningen af dansk økonomi.

2. Kommunernes økonomiske rammer for 2021

Det kommunale udgiftsloft for 2021 er udgangspunktet for den kommunale serviceramme for 2021. Regeringen og KL er enige om at løfte dette udgangspunkt med 1,5 mia. kr. Den kommunale serviceramme udgør derved samlet set 267,2 mia. kr. Hertil kommer yderligere reguleringer i medfør af DUT mv.

Dertil kommer, at der i Aftale om finansloven for 2020 er afsat et markant løft af den kommunale økonomi på 0,9 mia. kr. i 2020 og 1,1 mia. kr. i 2021 til bedre normeringer i dagtilbud, flere lærere i folkeskolen samt omsorg og nærvær i ældreplejen.

Regeringen og KL er enige om, at kommunerne kan frigøre ressourcer ved at reducere forbruget af eksterne konsulenter og arbejdet med velfærdsprioriteringen. Samlet giver det mulighed for at prioritere i alt 2,25 mia. kr. i 2021 til bl.a. at dække den demografiske udvikling, ansætte flere velfærdsmedarbejdere og udvikle kernevelfærden med fokus på kvalitet og resultater til gavn for borgerne, herunder på det specialiserede socialområde og i den kommunale sundhedsindsats. Dermed sikres og udvikles velfærden fortsat på trods af den ekstraordinære situation som følge af COVID-19.

Regeringen og KL er enige om et ekstraordinært løft af anlægsrammen i 2021, så kommunerne får mulighed for at øge investeringer og dermed understøtte beskæftigelsen.

Parterne er på den baggrund enige om, at kommunerne investerer op til 21,6 mia. kr. i 2021, som sikrer gode muligheder for at investere i de fysiske rammer for velfærden. Heraf gives et tilskud på 1 mia. kr. i 2021 til grønne investeringer.

Regeringen og KL er enige om, at det er en central forudsætning for økonomiaftalen, at både den aftalte kommunale serviceramme og anlægsramme i 2021 overholdes i budgetterne og regnskaberne.

Af hensyn til de offentlige finanser og efterlevelse af budgetloven er der fastsat et loft over de kommunale investeringer i 2021. Dermed er 1 mia. kr. af kommunernes bloktilskud betinget af, at kommunernes budgetterede anlægsudgifter holder sig inden for den aftalte anlægsramme. Samtidig er 3 mia. kr. af kommunernes bloktilskud betinget af kommunernes aftaleoverholdelse i budgetterne for serviceudgifterne i 2021.

Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om at have dialog om det faglige grundlag for en revision af Budgetloven. Regeringen vil invitere forligskredspartierne til forhandlinger om en revision af Budgetloven.

Der afsættes en lånepulje på i alt 250 mio. kr. målrettet investeringer med effektiviseringspotentiale ved fx at give grundlag for lavere driftsudgifter på sigt. Derudover afsættes en lånepulje på 400 mio. kr. målrettet kommuner med behov for større strukturelle investeringer på de borgernære områder.

Med Aftale om reform af det kommunale tilskuds- og udligningssystem er der sikret stabilitet om kommunernes finansiering og dermed bedre grundlag for en langsigtet planlægningshorisont. Med aftalen tilføres der ekstra, statslig finansiering på op til samlet set 6,5 mia. kr. i 2021, 7,1 mia. kr. i 2022 og 5,5 mia. kr. varigt. Dermed bortfalder behovet for at drøfte ekstraordinært likviditetstilskud i de årlige økonomiforhandlinger mellem regeringen og KL.

Regeringen og KL er ligeledes enige om, at kommunerne i den aktuelle økonomiske situation vil arbejde for at anvende en andel af deres likvide midler til at nedbringe kommunernes gæld.

I forlængelse af overgangen til den nye ferielov er regeringen og KL enige om at afdække mulige veje til, at kommunerne kan overføre optjente feriemidler til Lønmodtagernes Feriemidler, herunder muligheden for låntagning.

Der er med Aftale om reform af det kommunale tilskuds- og udligningssystem enighed om at understøtte, at kommunernes indkomstskat under ét ikke stiger som følge af udligningsreformen, jf. bilag 1.

Tabel 1

Balance for kommunerne i 2021

Mio. kr., 2021-pl	Aftale
Serviceudgifter, netto	267,2
Aktivitetsbestemt medfinansiering	23,3
Overførsler	81,0
Udgifter til forsikrede ledige mv.	15,4
Bruttoanlæg (ekskl. ældreboliger)	21,6
Øvrige udgifter	0,8
Udgifter i alt	409,4
Skatteindtægter	-300,8
Bloktilskud mv.	-106,5
- Heraf betinget bloktilskud	-4,0
Øvrige indtægter	-7,1
Indtægter i alt	-414,4

Øget råderum gennem reduceret brug af eksterne konsulenter

Parterne er enige om, at kommunerne i de kommende år skal have øget fokus på at reducere forbruget af eksterne konsulenter. Målet er, at flere opgaver skal løses af kommunernes egne medarbejdere, så viden og kompetencer i højere grad fastholdes og udvikles i den offentlige sektor. Kommunernes forbrug af eksterne konsulenter varierer. Det vil derfor også være forskelligt fra kommune til kommune, hvor mange ressourcer, der kan frigøres ved at reducere forbruget af eksterne konsulenter.

Regeringen og KL er enige om at se på muligheden for en mere fleksibel organisering af tværkommunale samarbejder på både myndigheds- og driftsområder med henblik på, at forbedre mulighederne for at udnytte ekspertise og stordriftsfordele på tværs af kommunegrænserne.

Regeringen og KL er på den baggrund enige om, at kommunerne kan frigøre ressourcer ved at reducere forbruget af eksterne konsulenter. Regeringen og KL er enige om, at kommunerne kan frigøre 1,0 mia. kr. frem mod 2025, hvoraf 0,5 mia. kr. frigøres i 2021, 0,7 mia. kr. i 2022, 0,8 mia. kr. i 2023 og 0,9 mia. kr. i 2024. De frigjorte midler anvendes til at udvikle den borgernære velfærd.

I tillæg hertil videreføres arbejdet med velfærdsprioriteringen, som i 2021 udgør 250 mio. kr.

Øvrige økonomiske forudsætninger

Det er forudsat i aftalen, at kommunernes overførselsudgifter vil udgøre 81,0 mia. kr. i 2021, og at kommunernes udgifter til forsørgelse og aktivering af forsikrede ledige mv. vil udgøre 15,4 mia. kr. i 2021.

En stigende ledighed som følge af COVID-19 kan indebære stigende udgifter til indkomstoverførsler. Det er imidlertid vigtigt for regeringen og KL, at udgifterne hertil ikke fortrænger øvrige driftsudgifter eller reducerer mulighederne for at igangsætte investeringer.

Regeringen og KL er endvidere enige om, at der foretages en midtvejsregulering vedrørende 2020 på 1,9 mia. kr. som følge af ændrede skøn for overførsler samt pris- og lønudvikling. Regeringen og KL er enige om at følge udviklingen i kommunernes overførselsudgifter.

Regeringen er indstillet på, at midlerne kommer til udbetaling hurtigst muligt. Det kan ekstraordinært ske 1. september 2020, hvor det fulde beløb overføres til kommunerne.

De øvrige økonomiske forudsætninger for den kommunale økonomi i 2021 fremgår af *boks 1*.

Boks 1

Øvrige økonomiske forudsætninger

Pris- og lønudvikling

Der anvendes et skøn for pris- og lønudviklingen for kommunerne fra 2020-2021 for de samlede udgifter inkl. overførsler på 1,5 pct. PL-skønnet for serviceudgifter (ekskl. overførsler) er 1,5 pct. fra 2020-2021, og PL-skønnet for anlægsudgifter er 1,4 pct. fra 2020-2021.

Bidrag til regionerne

Udgangspunktet for kommunernes grundbidrag på udviklingsområdet for 2020 var 112 kr. pr. indbygger. For 2021 vil pris- og lønregulering indebære, at udgangspunktet for bidragsfastsættelsen vil være et grundbidrag på 113 kr. pr. indbygger på udviklingsområdet. Reguleringen er fastsat på basis af et skøn for den regionale pris- og lønudvikling fra 2020-2021 på 1,3 pct. inkl. medicin.

Kommunal medfinansiering (KMF)

Regeringen har tilkendegivet, at den løbende kommunale afregning af den kommunale medfinansiering (KMF) fastfryses uændret i 2021 svarende til afregningsniveauet i 2020. Parterne drøfter efterreguleringen af KMF for 2019. Aftaleparterne bag reformen af tilskuds- og udligningssystemet er endvidere enige om i forbindelse med efterreguleringen at sikre, at kommuner med en høj budgettering af medfinansieringen ikke taber uforholdsmæssigt på ordningen. KL inddrages i det videre arbejde med ændringer i den fremadrettede indretning af den kommunale medfinansiering.

3. Håndtering af indsatsen mod COVID-19

Kommunerne har sammen med en række aktører påtaget sig et stort ansvar i den ekstraordinære situation, som corona-epidemien har stillet samfundet i. Regeringen har derfor også tidligere med Aftale om tiltag vedrørende kommunernes økonomi i lyset af COVID-19 af 26. marts 2020 tilkendegivet, at den vil sikre, at der tages de fornødne skridt, og at de nødvendige ressourcer er tilstede til at finansiere indsatser i 2020 i forhold til COVID-19.

Den ekstraordinære situation som følge af COVID-19 stiller store krav til en hurtig omstilling og tilpasning af opgaveløsningen i den kommunale sektor. Det medfører en række direkte samt afledte mer- og mindreudgifter i kommunerne, herunder forbundet med indkøb af ekstra værnemidler.

Der foreligger på nuværende tidspunkt ikke et fyldestgørende overblik over samtlige COVID-19 relaterede mer- og mindreudgifter i kommunerne i 2020. Det skyldes bl.a., at det videre forløb af epidemien ikke kendes. Der kan derfor være behov for at revidere økonomien senere i 2020, når der er større klarhed over det videre forløb.

Der er på den baggrund enighed mellem regeringen og KL om, at kommunerne kompenseres for de allerede opgjorte mer- og mindreudgifter til håndtering af COVID-19. Regeringen og KL er enige om, at kommunernes kompenseres for i alt 2,6 mia. kr. i 2020, som vedrører følgende udgifter:

- Der gives en kompensation på 1,2 mia. kr. Heraf har regeringen tilkendegivet, at kommunerne kompenseres med ca. 0,4 mia. kr. i 2020 for merudgifter til rengøring i kommunale og private velfærdstilbud, differentieret forældrebetaling i dagtilbud i forbindelse med genåbningen samt udgifter til isolationsfaciliteter. KL har på nuværende tidspunkt opgjort yderligere nettomerudgifter for ca. 0,8 mia. kr. relateret til COVID-19. Det udgøres bl.a. af merudgifter vedrørende indkøb af indretning og udstyr mv., personaleudgifter, udgifter

til social- og sundhedsområdet mv. samt mindredgifter til bl.a. befordring og indkøb.

- Staten, kommunerne og regionerne har koordineret deres køb af værnemidler via den Nationale Operative Stab (NOST). Aarhus Kommune har på vegne af kommunerne koordineret køb i organisationen, KVIK for i alt 1,2 mia. kr. Hertil har kommunerne lokalt foretaget køb for ca. 0,1 mia. kr. Kommunerne vil sørge for at anvende fra centralt indkøbte værnemidler, før der foretages lokale dispositioner.

Regeringen og KL er enige om ultimo 2020 at gennemføre opfølgende drøftelser om eventuel yderligere håndtering af kommunernes COVID-19 udgifter i 2020.

Kommunerne får ekstraordinært tilbageført overskud i Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag på 0,6 mia. kr. i 2020. Midlerne tilbageføres som en bidragsnedsættelse. Der er tale om et ekstraordinært tilskud i lyset af covid-19 situationen, herunder til at understøtte, at kommunerne kan opretholde praktikpladser og dermed understøtte rekrutteringen af velfærdsmedarbejdere.

Regeringen vil i forlængelse heraf foretage en samlet teknisk korrektion for nettoudgifter relateret til COVID-19 ved opgørelsen af kommunernes samlede budgetterede serviceudgifter i overensstemmelse med § 14 a stk. 2 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner.

Kompensationen udmøntes som udgangspunkt efter indbyggertal. Der vil i udmøntningen blive taget hensyn til den særskilte model for koordination i forbindelse købt af værnemidler. Regeringen er indstillet på, at midlerne kommer til udbetaling hurtigst muligt. Det kan ekstraordinært ske 1. september 2020, hvor det fulde beløb overføres til kommunerne.

I 2020 er der i forhold til indtægtssiden et forventet ekstraordinært tab for kommuner, der har valgt selvbudgettering. Regeringen har tilkendegivet, at den på den baggrund vil søge Folketingets opbakning til, at kommuner der har selvbudgetteret i 2020 får mulighed for at omgøre deres beslutning og vælge at blive overført til statsgarantien for 2020 grundet den ekstraordinære situation med COVID-19.

Kompensation af trafikskelskaberne mv. som følge af COVID-19 håndteres i et særskilt spor efter en model med direkte kompensation for realiserede nettomerudgifter, fx som følge af fald i passagerindtægter.

4. Udvikling af velfærden

Regeringen og KL er enige om, at det bærende princip for samarbejdet om at udvikle den borgernære service er mål- og rammestyring. Parterne er enige om, at den nuværende styring og regulering på flere velfærdsområder er blevet for kompleks, og med for stort fokus på, hvordan vi leverer velfærden, frem for hvilken velfærd, vi leverer. Samtidig arbejder kommunerne med at styrke kvaliteten i velfærdsydelserne og synligheden om de resultater, kommunerne skaber for vores børn, unge, ældre, socialt udsatte og jobsøgende. De kommunale indsatser skal være effektfulde og hjælpe borgeren videre.

Nærhedsreform

Regeringen og KL ønsker i fællesskab at gå radikalt nye veje for at udvikle velfærden, frigøre mere tid til kerneopgaven og finde løsninger på nogle af de velfærdsudfordringer, hvor det trods mange års bestræbelser og reformer ikke er lykkedes at skabe de ønskede resultater.

Erfaringer fra forsøg med at fjerne procesregulering og detailstyring i kommunerne tyder på, at der kan skabes resultater for både borgere og medarbejder, når kræfterne bruges der, hvor de gør den største forskel for borgeren.

Håndteringen af corona-udbruddet har tydeliggjort det store potentiale, der er ved at give offentlige ansatte og ledere øget handlerum og tillid til at udfolde deres faglighed, så de kan levere den bedste mulige velfærd for borgerne. Det har givet værdifulde erfaringer med at skabe forandringer i en offentlig sektor, der de seneste måneder har udvist en ekstraordinær fleksibilitet og omstillingsparathed. På tværs af faggrænser og sektorer har medarbejdere og ledere via nye samarbejder, teknologier og arbejdsgange sikret afgørende velfærdsydelse under vanskelige og omskiftelige forhold. Parterne er enige om at bygge videre på de erfaringer i kommende drøftelser om udviklingen af velfærden.

Den kommende nærhedsreform skal sætte en klar ny og ambitiøs retning for udviklingen af velfærdssamfundet. En retning, hvor større frihed, tillid og professionelt handlerum giver ledere og medarbejdere mulighed for at koncentrere sig om at levere den bedst mulige velfærd for borgerne, og hvor fremtidens velfærdsløsninger udvikles i forpligtende fællesskab gennem et tæt samarbejde mellem medarbejdere, borgere, ledere, lokalpolitikere og myndigheder.

Skal det lykkes, kræver det, at der fastholdes et fokus på, hvordan man udvikler, styrer og leder den offentlige sektor – med større fokus på resultater.

Regeringen, KL og Danske Regioner vil i efteråret 2020 drøfte rammerne for udviklingen af velfærdssamfundet i regi af nærhedsreformen.

Forum for udvikling af velfærden

Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om at styrke fokus på og den tværgående koordinering af udviklingen på de store velfærdsområder, eksempelvis i regi af Nærhedsreformen. Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om at etablere et forum, der bl.a. kan drøfte tiltag, der skal understøtte sammenhæng på tværs af sektorområder og løbende følge udviklingen i resultaterne på velfærdsområderne.

Den sociale investeringsfond

Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om at forlænge finansieringen af Den Sociale Investeringsfonds sekretariat til og med 2022.

Samarbejde om digitalisering

Danmark er i front, når det gælder digitalisering af den offentlige sektor. Førerpositionen er i høj grad et resultat af et tæt samarbejde mellem kommunerne, regionerne og staten over mange år med afsæt i fælles mål og ambitiøse initiativer.

Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi udløber ved udgangen af 2020, og digitaliseringspagten fra 2019 har lagt sporene for det videre samarbejde på en række områder, fx med Mit Overblik og signaturprojekterne om kunstig intelligens. Regeringen, KL og Danske Regioner er i forlængelse heraf enige om at fortsætte et stærkt samarbejde om digitalisering på tværs af hele den offentlige sektor.

Digitalisering og teknologi giver løbende nye muligheder for at løfte velfærden og kan samtidig bidrage til at afhjælpe klimamæssige udfordringer. Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om, at ny teknologi og digitale løsninger skal bruges aktivt til at afhjælpe udfordringer for velfærd og klima, og at det skal ske på en måde, hvor der værnes om tilliden til den offentlige sektor, og hvor alle kan være med uanset digitale kompetencer.

Parterne er derfor enige om følgende retninger for det fremadrettede samarbejde. Borgerne skal opleve en sammenhængende offentlig sektor og have adgang til og overblik over egne data, ligesom det skal være klart for den enkelte, hvilke rettigheder man har i forhold til oplysninger om sig selv. Nye teknologier skal bruges ansvarligt og innovativt til aktivt at skabe bedre velfærd, gøre den offentlige administration mere effektiv og bidrage til at løse klimaudfordringerne. Parterne er endvidere enige om, at der skal være styr på sikkerheden, herunder patientsikkerheden, så den offentlige sektor er rustet til at håndtere digitale trusler. Lovgivningen skal understøtte en effektiv og brugervenlig digital forvaltning, og digitale løsninger skal udvikles med udgangspunkt i borgernes retssikkerhed. Endelig skal de stærke danske erfaringer med offentlig digitalisering inddrages tidligt i dialogen med EU om nye politikker og reguleringer, ligesom samarbejdet skal sikre en hensigtsmæssig implementering af nye krav.

Regeringen, KL og Danske Regioner er med afsæt heri enige om at fortsætte drøftelserne med henblik på en aftale om nye initiativer og en økonomisk ramme for samarbejdet som led i aftalerne om kommunernes og regionernes økonomi for 2022.

Med henblik på at fortsætte samarbejdet i 2021 afsættes i alt 15,0 mio. kr. i 2021 til bl.a. at videreføre og opprioritere indsatser vedrørende digital inklusion, klima, arkitektur og standarder samt cyber- og informationssikkerhed. Indsatserne finansieres af ubrugte midler fra det fællesoffentlige samarbejde om digitalisering.

Regeringen og KL er desuden enige om, at der i perioden 2021-2025 afsættes årligt 30 mio. kr. af bloktilskuddet til finansiering af projekter i det fælleskommunale digitaliseringsprogram.

Investeringsfond for nye teknologier og digitale velfærdsløsninger

Regeringen, KL og Danske Regioner indgik ved aftalerne om kommunernes og regionernes økonomi for 2020 en aftale om at etablere en investeringsfond på op til 200 mio. kr. i perioden 2019-2022. Parterne er enige om, at investeringsfonden i 2021 skal udmønte 60 mio. kr. til 13 signaturprojekter om kunstig intelligens i kommuner og regioner med henblik på at sikre erfaringer med kunstig intelligens i forhold til at løfte kvaliteten og kapaciteten i fremtidens offentlige sektor. Dette års signaturprojekter skal blandt andet give erfaringer med teknologiens potentiale inden for opsporing af akut kritiske sygdomme som blodforgiftning samt reduktion af CO₂-udledning ved optimering af energiforbruget i offentlige bygninger.

Cyber- og informationssikkerhed

Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om at prioritere arbejdet med cyber- og informationssikkerhed på tværs af sundhedssektoren ud fra en risikobaseret tilgang.

Parterne er derfor enige om, at der etableres overvågnings- og analysekapacitet for sundhedssektoren, som vil sikre en fortsat solid cyber- og informationssikkerhed i sundhedssektoren. Etableringen af analysekapaciteten tænkes ind i den nationale strategi for cyber- og informationssikkerhed. Arbejdet med at afdække mulige organiseringsformer påbegyndes efter sommerferien og afsluttes i efteråret 2020.

5. Børn og unge

Det er afgørende for børn og unges læring, trivsel og udvikling, at de har adgang til dagtilbud og undervisning af høj kvalitet og får den rette hjælp og støtte tidligt i livet. Alle børn skal trives, udvikle sig og blive så dygtige, som de kan.

Kvalitet i dagtilbud

Alle børn – uanset baggrund – skal have en god start på livet. Det er afgørende at sætte ind hos børn i vuggestuer, børnehaver og dagpleje, hvis den negative sociale arv skal nedbrydes, og hvis der skal ske en bedre integration i samfundet for børn med ikke-vestlig baggrund, herunder familier hvor der ikke tales dansk – og af børn fra sårbare og udsatte familier. Det kræver en tidlig, helhedsorienteret og sammenhængende indsats og dagtilbud af høj kvalitet.

Regeringen og KL er derfor enige om med afsæt i den pædagogiske læreplan at afdække, hvad der er udgør god kvalitet i dagtilbud, og hvordan kvaliteten og udviklingen på området kan styrkes. Det vil ske i samarbejde med relevante aktører. Samtidig vil der blive fulgt op på, hvordan pædagoguddannelsen understøtter høj kvalitet i forbindelse med evalueringen af pædagoguddannelsen. Arbejdet vil tage afsæt i den danske dagtilbudstradition og den styrkede pædagogiske læreplan, der kan give indsigt i kvalitet på dagtilbudsområdet. Indsigten i kvalitet skal sikre viden på forskellige niveauer, herunder nationalt, kommunalt, ledelsesmæssigt samt blandt de fagprofessionelle og skabe grundlag for udviklingen på dagtilbudsområdet. Relevante aktører vil blive inddraget i arbejdet.

Regeringen og KL vil desuden fortsat samarbejde om implementeringen af lovbundne minimumsnormeringer i daginstitutioner, som blev besluttet med finanslovsaftalen for 2020, og som også spiller en rolle for god kvalitet i dagtilbud.

Flere lærere i folkeskolen

Med finansloven for 2020 er afsat 0,3 mia. kr. i 2020, 0,4 mia. kr. i 2021, 0,6 mia. kr. i 2022 og 0,8 mia. kr. 2023 til løft af folkeskolen. Der er brug for et tæt samarbejde om at sikre folkeskolen de nødvendige rammer og ressourcer, så lærerne kan give alle elever en undervisning af høj kvalitet. Parterne vil derfor anvende de afsatte midler på finansloven for 2020 til ansættelse af flere lærere med henblik på at øge kvaliteten i undervisningen fx via øget brug af tolærerordninger til at styrke de inkluderende læringsmiljøer.

Lærepladser til unge på erhvervsuddannelserne

Nedlukningen af samfundet som følge af Covid-19, og den efterfølgende effekt for arbejdsmarkedet, vil formentligt medføre at der oprettes væsentligt færre lærepladser end normalt. Regeringen og KL er på den baggrund enige om, at elever på erhvervsuddannelserne skal have større sikkerhed for at få en læreplads. Det kan blandt andet ske ved at øge antallet af lærepladser, der oprettes som følge af brug af sociale klausuler i udbud, og gennem ansættelse af elever i kommunerne.

Forberedende Grunduddannelse

FGU-institutionerne har være omfattet af nedlukningen som følge af Covid-19. Regeringen og KL er på den baggrund enige om, at kommunerne fortsat har fokus på, om der er potentielle elever, der skal opsøges og målgruppevurderes til FGU. Regeringen og KL er endvidere enige om, at kommunerne skal have fokus på de FGU elever, som har været omfattet af nedlukningen. Det betyder blandt andet, at kommunerne i dialog med elev og skole skal vurdere om uddannelsesplanen fortsat holder eller om nedlukningen medfører behov for revision af planen.

Opfølgning på Aftale om bedre fordeling i daginstitutioner

Regeringen og KL er enige om at følge udviklingen i kommunernes anlægsudgifter i forlængelse af implementering af Aftale om bedre fordeling i daginstitutioner.

6. Børnene først

Regeringen ønsker at styrke indsatsen for udsatte børn og unge, så børnene får den rette hjælp og støtte tidligt i deres liv. Vi skal som samfund passe bedre på børnene og sætte tidligere og mere konsekvent ind. Vi skal forebygge, at børn får en barndom med omsorgssvigt. Derfor vil regeringen præsentere et udspil på anbringelsesområdet, som skal sætte børnene først.

Udspillet vil fokusere på tre spor. Der skal for det første være flere tidligere anbringelser og bedre kvalitet. Vi skal passe bedre på børnene og sætte tidligere og mere konsekvent ind, når børn har brug for hjælp. Vi skal for det andet sikre barnets stemme gennem en "Barnets Lov", der sætter børnene først. Lovgivningen skal indrettes, så indsatser og rettigheder for barnet er omdrejningspunktet. Og vi skal for det tredje sikre anbragte børn og unge en bedre overgang til voksenlivet. De unge skal rustes bedre til at stå på egne ben efter en anbringelse.

Sagsbehandlere i kommunerne skal have gode rammer, så børnene får den rette hjælp. Der er således behov for, at dygtige og kompetente medarbejdere på området kan fastholdes, så der sikres en øget kontinuitet i indsatsen og dermed større tryk for udsatte børn og deres familier. Dette kan bl.a. ske gennem kommunernes fortsatte fokus på kompetencer, fx via oplæring, sparring og efteruddannelse.

Resultater af KL og regeringens samarbejde om kulegravningen på området vil indgå i arbejdet med Barnets Lov for at sætte børnene i centrum bl.a. gennem smidigere arbejdsgange

samt at flytte tid fra dokumentation og proceskrav til arbejdet med børnene og familien. Arbejdet vil inddrage kommunale erfaringer, herunder erfaringerne fra de igangværende frikommuneforsøg.

Regeringen og KL vil på baggrund af de fælles ambitioner sammen drøfte den bedste vej til at følge op på og implementere regeringens kommende udspil. Kommunerne spiller en vigtig rolle i indsatsen for de udsatte børn. Skal vi for alvor lykkes med at skabe bedre forhold og en større effekt af indsatsen for de anbragte børn, er der behov for en bredt forankret indsats for at løfte kvaliteten.

Regeringen og KL er enige om, at plejefamilier løfter en afgørende opgave for at sikre anbragte børns opvækst. Plejefamilierne skal være klædt godt på til at tage vare på disse børn og unge og sikre dem en tryk og stabil barndom, ligesom det er vigtigt, at der i hele landet kan rekrutteres det nødvendige antal plejefamilier. Derfor vil parterne i fællesskab afdække muligheder og barrierer for at rekruttere og fastholde flere plejefamilier til gavn for anbragte børn og unge.

7. Det specialiserede socialområde

Det specialiserede socialområde yder hjælp og støtte til omkring 180.000 børn, unge og voksne årligt. Målgruppen er bred, og der er stor forskel på typen og omfanget af hjælp, der er behov for. Problemstillingerne er alt fra udviklings- og opmærksomhedsforstyrrelser til fysiske handicap, psykiske sygdomme, social udsathed, hjerneskade mv. Kommunerne har de seneste år oplevet et udgiftspres på området som følge af, at flere borgere søger hjælp på socialområdet.

Støtten til udsatte børn og unge skal være tidlig og helhedsorienteret, så problemer så vidt muligt forebygges og afhjælpes i hjemmet eller i det nære miljø. På voksenområdet er målet at hjælpe med at bringe den enkeltes ressourcer i spil, at forebygge at problemer udvikler sig og at flere voksne kan mestre eget liv og komme i beskæftigelse. Det er vigtigt, at rammerne for indsatsen understøtter dette.

Det skal derfor være nemmere for kommunerne og medarbejdere at sætte barnet, familien og borgeren i centrum. Det kræver bl.a. en enkel og overskuelig lovgivning, og at sagsbehandlere har de rigtige rammer for at kunne udføre deres arbejde. Ligeledes skal rammerne for at hjælpe udsatte voksne videre til et mere selvstændigt liv med uddannelse og beskæftigelse gøres mere fleksible.

En helhedsorienteret indsats for borgere er med komplekse problemer
Udsatte borgere med komplekse problemer har svært ved at navigere i det offentlige system og borgeren kan ofte opleve selv at skulle holde snor i sine mange tilbud og indsatser. Samtidig er de forskellige lovkomplekser vanskelige at overskue og medfører, at vigtig tid og ressourcer bruges på unødigt bureaukrati. Det fjerner fokus fra fagligheden og det, der faktisk betyder noget – samarbejdet om at hjælpe borgeren med at mestre eget liv og komme i beskæftigelse.

Mange kommuner har allerede vist, at det er muligt at tilrettelægge indsatsen bedre, den komplekse lovgivning til trods. Dette arbejde har allerede vist gode resultater. Nu er tiden kommet til, at lovgivningen skal følge med de gode erfaringer.

Regeringen og KL er enige om, at den kommende hovedlov om helhedsorienteret indsats for borgere med komplekse problemer spiller en væsentlig rolle i forhold til at skabe bedre rammer for både kommunen og borgeren. Der er enighed om, at det er afgørende at fastholde et højt ambitionsniveau for den nye hovedlov. Målet er, at kommunen skal have større frihed til at tilrettelægge en indsats med faglighed og sund fornuft i højsædet, mens borgeren får en lettere indgang til kommunen samt en mere sammentænkt og effektiv indsats, der vil hjælpe borgeren tættere på at kunne mestre eget liv og komme i beskæftigelse. Parterne er desuden enige om, at selvom den lovgivningsmæssige ramme er vigtig, er andre faktorer som ledelse, faglig kultur mv. af nærmest lige så stor betydning for at opnå de ønskede mål.

Regeringen vil i efteråret 2020 indlede politiske drøftelser om indholdet i hovedloven med parterne bag principaftalen om rammerne for en helhedsorienteret indsats for borgere med komplekse problemer fra december 2018.

KL inddrages i den kommende tid fortsat i det lovforberedende arbejde. Regeringen og KL er enige om at etablere et tæt samarbejde om at forberede implementeringsunderstøttelsen af den nye hovedlov.

En fælles analyse har samtidig vist, at der er en række udviklingsprojekter i gang, som vil gøre det muligt at it-understøtte helhedsorienterede indsatser, når forpligtelsen til at tilbyde en indsats efter den nye lov træder i kraft. Kommunerne vil i den forbindelse arbejde videre med analysen af de nødvendige forudsætninger i den fælleskommunale infrastruktur. Parterne er desuden enige om, at der er behov for en tæt dialog om at sikre sammenhæng i sektorområdernes databekendtgørelser og sikre en hensigtsmæssig udvikling af it-infrastrukturen.

Fortsættelse af det fælles samarbejde

Udsatte borgere skal have en social indsats af høj kvalitet, og ressourcerne til indsatsen skal prioriteres og investeres rigtigt. Viden om hvad der virker er med andre ord nøglen til et bedre liv for mange udsatte mennesker og mennesker med handicap.

Der er derfor fortsat behov for at styrke og udbygge datagrundlaget på socialområdet for at forbedre beslutningsgrundlaget både lokalt og nationalt. Regeringen og KL er ligeledes enige om i fællesskab fortsat at støtte op om arbejdet med at sikre et klart overblik over målgrupper, indsatser, udgifter og i forlængelse heraf resultater. Parterne er enige om, at initiativerne skal ligge inden for de eksisterende økonomiske rammer.

Med aftale om kommunernes økonomi for 2020 blev der etableret et nyt og fælles samarbejde bl.a. for at undersøge, hvad der ligger bag den aktivitetsudvikling, der har været på socialområdet. Regeringen og KL er enige om at igangsætte en analyse af rammerne for kommunernes indsats og visitation, samt en analyse af evt. lovgivningsmæssige barrierer for at arbejde forebyggende og fleksibelt med udgangspunkt i en lokal vurdering.

Regeringen og KL er enige om at undersøge sammenhængen mellem udgifter og sammensætningen af borgere og indsatser på kommunalt niveau for at belyse, hvad der driver kommunernes udgifter på det specialiserede voksenområde.

Herberger og kvindekrisecentre

Regeringen og KL er enige om at styrke samarbejdet om indsatsen til udsatte borgere på herberger og kvindekrisecentre, så de hurtigere hjælpes videre og får den rette støtte til en selvstændig tilværelse i egen bolig og et liv uden vold.

Parterne er enige om at fastholde selvmøderprincippet, men at der samtidig er behov for at tydeliggøre de juridiske rammer for indsatsen på herberger og kvindekrisecentre, hvor målgruppe for og formål med ophold samt ansvarsfordeling mellem tilbud og kommuner under og efter et ophold præciseres. Parterne er samtidig enige om, at der skal ses på perspektivet i, at herberger og kvindekrisecentre indgår aftaler med kommunerne i den region, hvor de er beliggende, om samarbejdet om indsatsen til borgerne. Der stilles ikke krav om driftsoverenskomst. Regeringen vil drøfte det videre arbejde med Folketingets partier.

Der igangsættes et arbejde med undersøge mulighederne for at fastsætte et loft over takster, som herberger og kvindekrisecentre kan opkræve, herunder særskilt takstfastsættelse- og opkrævning for efterforsorg. Arbejdet skal ses i sammenhæng med den tydeligere ansvarsfordeling mellem kommuner og tilbud.

Det skal desuden undersøges, om takstfastsættelsen i forlængelse heraf kan gøres endnu mere gennemsigtig. Initiativerne skal desuden ses i sammenhæng med regeringens planer om dels at styrke socialtilsynenes tilsyn med tilbuddenes økonomi, dels om at sikre at der ikke udtages profit fra sociale tilbud.

Regeringens ambition om at nedbringe antallet af hjemløse i Danmark tager udgangspunkt i Housing First, hvor borgerne tilbydes en bolig samtidig med, at der gives en individuel og helhedsorienteret social støtte med udgangspunkt i borgerens behov. Regeringen og KL er enige om, at tiltagene er et første skridt, som skal følges op af et fortsat arbejde for at styrke kommunernes rammer for implementering af Housing First. Parterne vil i den forbindelse følge udviklingen i behovet for yderligere faglig styring med kvindekrisecentre og herberger.

Evaluering af det specialiserede socialområde

Parterne konstaterer, at regeringen vil foretage en evaluering af den nuværende planlægning og organisering af det specialiserede socialområde mhp. at sikre, at det rette antal og typer af tilbud til borgere med specialiserede behov er til stede. KL og Danske Regioner inddrages i arbejdet.

Ankesystemet

Der har vist sig en problemstilling på social- og ældreområdet, hvor rækkevidden af enkelte principmeddelelser fra Ankestyrelsen har vist sig vanskelige at omsætte i praksis. Regeringen og KL anerkender begge problemstillingen. Parterne er enige om, at der fremadrettet med respekt for Ankestyrelsens uafhængighed skal være fokus på dialog med kommunerne,

herunder om temaer for sager til principiel behandling.

Der er enighed om at etablere et permanent underudvalg i Ankestyrelsens Dialogforum, som skal sikre øget fokus på drøftelse af indhold og rækkevidden af principmeddelelser, som kan have stor betydning for kommunerne.

8. Sundhed og ældre

Antallet af ældre og mennesker med kronisk sygdom er stigende, og stadig flere kæmper med psykiske problemer eller psykisk mistrivsel. Hvis der også i fremtiden skal være kapacitet på sygehusene til at håndtere det stigende behandlingsbehov og samtidig sikres en fortsat høj kvalitet i behandlingen, skal omstillingen til det nære sundhedsvæsen tages alvorligt. Det forudsættes, at der samarbejdes på tværs af regioner, kommuner og alment praktiserende læger.

Håndteringen af COVID-19 har tydeliggjort, at vi har et stærkt og sammenhængende sundhedsvæsen. Kommunerne har udvist fleksibilitet til hjemtagning af borgere fra sygehusene og har samarbejdet tæt med hinanden og sygehusene om bl.a. indkøb, udveksling af medarbejdere og kompetenceudvikling. De erfaringer skal vi bygge videre på.

Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om, at fremtidens sundhedsvæsen skal understøtte en øget sammenhæng, forebyggelse og lighed. Et væsentligt succeskriterium vil være, at der for en række borgere tilbydes en behandling i eller tættere på eget hjem, idet det giver ekstra værdi for borgeren. Samtidig skal innovativ sundhedsteknologi udnyttes effektivt i arbejdet med at sikre et bæredygtigt sundhedsvæsen og udvikle sundhedsydelse. Det gælder fx arbejdet med digitale løsninger, herunder videokonsultationer på både hospitalerne og i praksissektoren, der sikrer borgerne flere nære tilbud. Parterne er enige om at bygge videre på og fastholde gode erfaringer, resultater og innovative løsninger fra bl.a. håndteringen af corona-udbruddet. En satsning på nære tilbud skal sikre bedre sammenhænge for borgere og medvirke til at forebygge sygdom og indlæggelser, så sygehusene aflastes.

Sundhedsaftale

Regeringen har med Aftale om finansloven for 2020 sikret, at der tilføres midler til en styrket personalekapacitet, hvilket er et element i arbejdet med omstillingen til fremtidens sundhedsvæsen. Regeringen vil inddrage KL og Danske Regioner i processen frem mod et regeringsudspil, hvorefter Folketingets partier vil inviteres til forhandlinger om en sundhedsaftale, som lægger klare spor for omstilling og styrket nærhed og sammenhæng.

Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om en fortsat dialog om fremtidens sundhedsvæsen med mere lighed i sundhed, nærhed, kvalitet og sammenhæng i behandlingen. Regeringen indleder nu en åben og inddragende proces frem mod en samlet sundhedsaftale.

Rammen for et udspil er en sikring af et samlet sundhedsvæsen, som kan imødegå fremtidens udfordringer. Erfaringer og læring fra sundhedsvæsenets håndtering af COVID-19-epidemien skal indgå i arbejdet, og der skal i den forbindelse være særligt fokus på at fastholde og udvikle gode initiativer med nære sundhedstilbud, samarbejde på tværs af sektorer og innovative løsninger.

Rammerne for udarbejdelsen af vejledninger og anbefalinger

Regeringen, KL og Danske Regioner og er enige om, at vejledninger og anbefalinger understøtter regioners og kommuners kvalitet i indsatserne. Det er Sundhedsstyrelsen, der bl.a. har til opgave at udarbejde og udstede vejledninger og anbefalinger, som er retningsgivende for det arbejde, der udføres af personalet på bl.a. de regionale sygehuse og i de kommunale tilbud på sundheds- og ældreområdet. Når en vejledning eller anbefaling udarbejdes, revideres eller opdateres, indhentes faglig rådgivning fra faglige selskaber, sagkyndige eller arbejdsgrupper, hvor også regionerne og kommunerne deltager og har mulighed for at komme med input.

Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om, at der er behov for at afstemme rammerne om nye, reviderede og opdaterede vejledninger og anbefalinger, herunder bl.a. KL og Danske Regioners tidlige input til afklaring af de økonomiske konsekvenser. Der nedsættes derfor en arbejdsgruppe, som skal komme med forslag til de fremtidige rammer omkring udarbejdelsen af vejledninger og anbefalinger samt de økonomiske konsekvenser heraf.

Offentligt finansieret behandling for alkoholmisbrug

Regeringen og KL er enige om at tydeliggøre rammerne for den offentligt finansierede behandling for alkoholmisbrug, herunder skabe øget gennemsigtighed med taksterne. Den nuværende lovgivning på området gør det vanskeligt for kommunerne at sikre sammenhæng mellem pris og kvalitet i behandlingen. Parterne er derfor enige om at præcisere lovgivningen, så der fastsættes definitioner på forskellige niveauer af behandling, og justere rammerne for de samarbejdsaftaler, som tilbudsstederne skal indgå med kommunerne.

Flere hænder på sundheds-, ældre- og socialområdet

Social- og sundhedsmedarbejdere (social- og sundhedshjælpere, social- og sundhedsassistenter samt sygeplejersker) varetager en lang række kerneopgaver i ældreplejen og i det offentlige social- og sundhedssystem. Det er derfor afgørende, at der er tilstrækkeligt med hænder på sundheds-, ældre- og socialområdet til at sikre, at borgere og patienter får den bedste behandling, omsorg og pleje.

Regeringen, KL og Danske Regioner blev med aftalen om kommunernes økonomi for 2020 og aftalen om regionernes økonomi for 2020 enige om at nedsætte en task force, der fik til opgave at drøfte rekruttering af social- og sundhedsmedarbejdere, samt hvordan flere medarbejdere får mulighed for at gå op i tid, hvordan sygefravær nedbringes, og hvordan medarbejdernes kompetencer udnyttes bedst muligt.

Task forcen har udarbejdet en lang række analyser og afrapporterer i juni måned. I sin afrapportering peger task forcen på en række anbefalinger, der skal understøtte rekrutteringen af social- og sundhedsmedarbejdere, *jf. boks 2*.

Boks 2

Opsummering af anbefalinger fra task force om social- og sundhedsmedarbejdere

- **Styrket rekruttering og fastholdelse på social- og sundhedsuddannelserne:** Task forcen anbefaler, at der fastholdes et fokus på rekruttering til uddannelserne, herunder bl.a. ved at anvende de eksisterende rekrutteringskanaler og ordninger til SOSU-uddannelserne, hvor fx SOSU-elever kan indgå en uddannelsesaftale og dermed få løn allerede på grundforløbet. Task forcen anbefaler, at indsatsen over for elever med særlige behov understøttes yderligere på tværs af myndigheder, fx i form af prog-, kultur- og læringsstøtte før og under praktikken.
- **Bedre overgange mellem skole og praktik:** Task forcen anbefaler, at der i regi af det faglige udvalg sker en fælles forventningsafstemning mellem SOSU-skoler og arbejdsgivere (kommuner/regioner) omkring, hvad elever skal kunne efter et afsluttet grundforløb 2. Task forcen anbefaler desuden, at ansættelsesprocedurer for grundforløbselever fremrykkes med henblik på øget fastholdelse. Hertil at man for begge uddannelser undersøger muligheden for etablering af et fælles videns- og datagrundlag for bl.a. at følge frafald, herunder at muligheden for at etablere et centralt registreringsværktøj for frafaldsårsager afsøges.
- **Styrket kvalitet i praktikforløbene:** Task forcen anbefaler, at der lokalt etableres formaliserede rammer for samarbejde og deling af information om den enkelte studerende og elev, så at tiltag for at reducere frafald mv. igangsættes pr. automatik. Hertil anbefaler task forcen, at uddannelsesinstitutioner opretholder et fokus på at gøre den studerende/eleven klar til praktik og praktikstedet i kommunen/regionen på at sikre en høj kvalitet i praktikken, herunder en høj kvalitet af den vejledning kliniske vejledere, øvrige praktikvejledere og medarbejdere med kontakt til de studerende og elever forestår.
- **God start og fastholdelse i faget:** Task forcen anbefaler, at der lokalt arbejdes videre med strukturerede introforløb og seniorpolitikker, og at karriere- og videreuddannelsesmuligheder synliggøres.
- **Flere på fuld tid og mindre sygefravær:** Task forcen anbefaler, at regionerne og kommunerne fortsætter arbejdet med at sikre, at flere medarbejdere går på fuld tid, og at sygefraværet mindskes.

Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om følge op på task forcens anbefalinger med henblik på at sikre tilstrækkeligt med social- og sundhedsmedarbejdere. Anbefalingerne henvender sig til forskellige sektorer, og det er et fælles ansvar at sikre, at de bliver realiseret.

Røgfri skoletid

Regeringen og KL er enige om, at røgfri skoletid fra det kommende skoleår skal udbredes til alle skoler, kostskoler og efterskoler, der har optaget børn og unge under 18 år, således at det ikke er tilladt for elever at ryge eller anvende tobaksvarer, e-cigaretter, tobakssurrogater eller urtebaserede rygeprodukter i skoletiden. Regeringen vil i efteråret 2020 fremlægge lovgivning, som understøtter aftalen.

9. Psykiatri

10-års plan for psykiatrien

Regeringen igangsætter hurtigst muligt arbejdet med en 10-års plan for psykiatrien. Planen vil særligt fokusere på forebyggelse og bedre sammenhæng i indsatsen mellem almen praksis, hospitalspsykiatri (herunder ambulant behandling) og socialpsykiatri (herunder botilbud), ligesom der vil være et særligt fokus på børn og unge. Som ét af de første skridt inddrages KL og Danske Regioner i arbejdet, som skal undersøge modeller for en ændret ansvarsfordeling for den gruppe af borgere, som lider af psykisk sygdom og samtidigt misbrug (borgere med dobbeltdiagnose).

Udviklingen af planen vil ske med inddragelse af bl.a. KL og Danske Regioner, så lokal forankring og ejerskab sikres med henblik på at gøre en forskel for mennesker med psykiske lidelser.

Justeret model for de særlige pladser

Regeringen har indgået en aftale om, at der gennemføres justeringer af modellen for de særlige pladser med virkning fra september 2020, der sikrer, at uudnyttede pladser kan anvendes i den almindelige psykiatri. Den kommunale betaling bortfalder for ommærkede pladser, og reduceres generelt for særlige pladser, der står tomme. Der planlægges en igangsættelse af en evaluering af de særlige pladser i 2020. KL inddrages i evalueringen.

10. Beskæftigelse

COVID-19 har ramt det danske samfund og det danske arbejdsmarked. For at mindske spredning af corona-virussen har regeringen overordnet suspenderet den aktive beskæftigelsesindsats i landets jobcentre og a-kasser i en midlertidig periode, mens udbetaling af ydelser er fastholdt. Suspensionen af den aktive beskæftigelsesindsats udgør en væsentlig ændring fra de regler og krav, som normalt gælder for jobcentrene, a-kasserne og borgerne.

Regeringen og KL skal i efteråret drøfte nærhedsreformen, og i den forbindelse vil parterne samle op på læring og erfaringer fra suspensionsperioden. Parterne vil drøfte, herunder hvordan genåbningen af beskæftigelsesindsatsen tilrettelægges hensigtsmæssigt, således at kommunerne kan bistå de ledige og virksomhederne bedst muligt ved en effektiv anvendelse af ressourcerne i jobcentrene.

Regeringen og KL har herudover igangsat et arbejde, der skal undersøge udviklingen i sammensætningen af jobcentrenes målgrupper og udgifter hertil. Arbejdet skal bl.a. bidrage til at udbrede virksomme metoder og tilgange i beskæftigelsesindsatsen. Det aftalte parterne med Aftale om kommunernes økonomi for 2020, hvor det også blev aftalt at lave en kortlægning og undersøgelse af integrationsindsatser og -projekter i kommunerne. Parterne vil følge op på aftalerne frem mod Aftale om kommunernes økonomi for 2022.

11. Klima

Det er regeringens klare ambition, at Danmark skal være et grønt foregangsland, hvor drivhusgasudledningen reduceres, og de grønne job styrkes. Regeringen har med Klimaloven forpligtet Danmark på, at drivhusgasudledningen skal reduceres med 70 pct. i 2030 ift. 1990.

Derfor har regeringen præsenteret sit udspil til første del af klimahandlingsplanen. Klimaudspillet medfører markante investeringer i den grønne omstilling inden for energi-, industri- og affaldssektoren og forventes at reducere drivhusgasudledningen med 2 mio. ton CO₂-e i 2030.

Klimaudspillet indfrier ikke målene alene, men udspillet skaber et solidt første fundament for et klimaneutralt Danmark, som der skal bygges videre på i mange år fremad. Derfor vil regeringen også senere følge op med nye klimaudspil.

Alle skal bidrage til indsatsen, hvis de ambitiøse klimamål skal indfries. Den offentlige sektor skal selv være det gode eksempel på, at der også skal tænkes grønt i løsningen af opgaver. Kommuner og regioner spiller en vigtig rolle i at sikre, at den grønne omstilling står højt på dagsordenen på tværs af landet. Regeringen og KL vil fortsætte samarbejdet om den grønne omstilling og drøfte, hvordan kommunernes erfaringer kan bidrage til den grønne omstilling og indgå i klimahandlingsplanen, herunder tilskuddet på 1 mia. kr. i 2021 til grønne investeringer.

FN's verdensmål

Regeringen og KL og Danske Regioner er enige om aktivt at arbejde for FN's 17 verdensmål. Verdensmålene og 2030-dagsordenen sætter retningen for en mere bæredygtig fremtid, hvor der er fokus på økonomisk, social og miljømæssig bæredygtighed.

12. Øvrige områder

Samarbejde om fællesoffentlig indkøb

Regeringen og KL er enige om at fortsætte samarbejdet om fællesoffentlig indkøb, herunder udvikling af det fællesoffentlige samarbejde om grønt indkøb og lovgivning om e-handel i den offentlige sektor på en række områder fra 1. januar 2022.

Udbetaling Danmark

Regeringen og KL vil fortsætte arbejdet med håndteringen af problemstillingen på pensionsområdet om efterregulering af pension. Parterne er enige om, at der fortsat skal være en dialog mellem parterne med henblik på at sikre en fælles håndtering af problemstillingen.

Parterne er enige om at samle op på erfaringer med Udbetaling Danmark, herunder de økonomiske resultater og organisatoriske styringsmekanismer, samt Udbetaling Danmarks kommende evaluering og anbefalinger.

Differentieret grundkapital for almene boliger

KL noterer sig, at Grøn boligaftale 2020 viderefører den differentierede grundkapitalindsudsmodel i 2021-2026.

Offentligt privat samarbejde om udbud

Regeringen og KL er enige om at offentlig-privat samarbejde om innovation og nye teknologiske løsninger kan og skal understøttes bedre. Der er behov for at styrke kompetencerne i innovative indkøb og fleksible udbud, udvikle værktøjer og bidrage til igangsættelse, implementering og erfaringsopsamling af konkrete innovationsprojekter, samt støtte med rådgivning ift. udbudsregler i de konkrete processer. Løsningerne skal udvikles i et samarbejde mellem erhvervslivet og det offentlige, hvorfor der bl.a. er behov for bedre henvisning til mulighederne i erhvervsfremmesystemet. Parterne vil i fællesskab afdække mulighederne for at etablere et samarbejde på tværs af den offentlige sektor og med repræsentanter fra erhvervslivet og eventuelt andre relevante aktører med henblik på at fremme innovation og ny teknologi.

Bilag 1. Skattefastsættelse

I forbindelse med Aftale om reform af det kommunale tilskuds- og udligningssystem gives der mulighed for en tilpasning af indkomstkatten. Kommuner med tab får mulighed for ved budgetlægningen gradvist at sætte indkomstkatten op svarende til deres tab i årene 2021-2025. For 2021 vil kommuner med tab have mulighed for at forhøje indkomstkatten inden for en samlet ramme på 430 mio. kr. En evt. samlet kommunal skattestigning på baggrund af denne aftale om udligningsreform modregnes ikke i bloktilskuddet. Partierne bag udligningsreformen har aftalt følgende tilskudsordninger til skattnedsættelser.

En generel tilskudsordning til kommuner:

- Tilskudsordningen omfatter kommuner, som gennemfører en nedsættelse af udskrivningsprocenten for årene 2021 til 2025, uden forhøjelse af andre skatter.
- Staten finansierer op til 90 pct. af provenutabet i første og andet år, 85 pct. i tredje år, 80 pct. i fjerde år og 75 pct. i femte år.
- Tilskuddet bortfalder forholdsmæssigt, hvis kommunen øger beskatningen i tilskudsperioden.
- Indkomstkattenedsættelser i de kommuner, der modtager tilskud vil i en periode på 6 år ikke indgå i beregningen af frit lejde.

En tilskudsordning til kommuner med høje udskrivningsprocenter:

- Tilskudsordningen omfatter kommuner, der i 2020 har en udskrivningsprocent over 26,3 pct. og som gennemfører en nedsættelse af udskrivningsprocenten for årene 2021 til 2025 uden forhøjelse af andre skatter.
- Staten finansierer varigt det fulde provenutab for skattnedsættelser ned til 26,3 pct.
- Tilskuddet bortfalder fuldt ud, hvis kommunen øger beskatningen i tilskudsperioden.
- Indkomstkattenedsættelser ned til 26,3 pct. i de kommuner, der modtager tilskud vil ikke indgå i beregningen af frit lejde.

Med henblik på at understøtte, at der ikke sker en samlet skatteforhøjelse, skal kommunerne ansøge Social- og Indenrigsministeriet om adgang til henholdsvis at sætte skatten op samt at få andel i tilskuddet til skattnedsættelser.

De samlede tilskud til nedsættelse af indkomstskat kan ikke overstige den efter ansøgning årligt tildelte ramme til skatteforhøjelser. Såfremt der søges om tilskud til skattnedsættelser, der overstiger de ansøgte skatteforhøjelser, vil Social- og Indenrigsministeriet i behandlingen af kommunernes ansøgninger bl.a. lægge vægt på, at skatten kan sættes ned i kommuner med en høj udskrivningsprocent.

Partierne bag *Kompensation til boligejerne og fortsat tryghed om boligbeskatningen* har herudover aftalt:

- De kommunale grundskyldspromiller kan ikke sættes op i 2021-2028.
- De kommunale dækningsafgiftssatser kan ikke sættes op i 2021-2028.

Bilag 2. Samarbejde om digitalisering

Fremtidssikring af den fællesoffentlige infrastruktur

Med næste generation af den fællesoffentlige infrastruktur, MitID, Næste generation Digital Post og NemLog-in, tager regeringen, KL og Danske Regioner et øget ansvar for at fremtids-sikre og videreudvikle løsningerne, så borgere og virksomheder møder en brugervenlig, sikker og tidssvarende digital service. Den nye generation af infrastrukturløsninger idriftsættes i 2020 og 2021.

Regeringen, KL og Danske Regioner er i den forbindelse enige om den resterende projektfiansiering samt de fremadrettede rammer for drift, vedligehold og videreudvikling af de fællesoffentlige løsninger. Som led heri er parterne enige om at fastlægge et nyt fast niveau for omkostningerne til drift, vedligehold og videreudvikling. Dette niveau løftes fra 141,4 mio. kr. til 247,4 mio. kr. årligt fra 2021 og frem. Heraf finansierer staten og kommunerne hver 40 pct., mens regionerne finansierer 20 pct. Det nye omkostningsniveau følger særligt af et større strategisk ejerskab til løsningerne samt centralisering af forsendelsesomkostninger til Digital Post. Parterne er enige om at genbesøge omkostningsniveauet for de kommende infrastrukturløsninger ved aftalerne om kommunernes og regionernes økonomi for 2025.

Den resterende projektfiansiering udgør 133,5 mio. kr. i 2021 og 113,1 mio. kr. i 2022. Kommunernes andel heraf udgør 53,4 mio. kr. i 2021 og 45,2 mio. kr. i 2022, mens regionernes andel udgør 26,7 mio. kr. i 2021 og 22,6 mio. kr. i 2022.

Mit Overblik

Regeringen, KL og Danske Regioner har taget de første skridt i etableringen af Mit Overblik, der i årlige etaper frem mod 2024 skal give borgerne et bedre digitalt overblik over de mest relevante oplysninger om dem selv og deres igangværende sager, ydelser, betalinger, frister og relevante aftaler – på tværs af staten, kommunerne og regionerne. På kommunernes område er regeringen og KL enige om, at oplysninger om udvalgte sager inden for arbejdsmarked og beskæftigelsesområdet gøres tilgængelige i løbet af 2021, og at udvalgte sager og indsatser inden for ældreområdet gøres tilgængelige i løbet af 2021 og 2022.

Mere behandling i eget hjem – telemedicin til borgere med hjertesvigt

COVID-19-situationen øger behovet for telemedicinske indsatser, som bidrager til effektiv og tryk monitorering af borgernes helbredstilstand i eget hjem. Regeringen, KL og Danske Regioner er derfor enige om udbredelse af telemedicin til borgere med hjertesvigt i hele landet. Som opstart herpå udarbejder hver landsdel en implementeringsplan for indsatsen. På denne baggrund aftales en slutdato for landsdækkende udbredelse af tilbuddet ved aftalerne om kommunernes og regionernes økonomi for 2022.

Fællesoffentlige it-systemer på sundhedsområdet

Der afsættes i alt 96,0 mio. kr. i 2021 til drift og udvikling af en række fællesoffentlige sundheds-it infrastrukturkomponenter. Den kommunale andel af finansieringen udgør 31,3 mio.

kr., mens den regionale andel af finansieringen udgør 47,7 mio. kr. i 2020-pl. Stigningen i udgifter fra 2020 til 2021 kan ikke mindst henføres til, at sundhedsvæsenet i disse år satser på telemedicin, og løsninger hvor behandling og pleje kan omlægges fra fysisk fremmøde til videomøder. Det kan afhjælpe unødige transporter og understøtte sammenhæng i patientkontakt og samarbejde på tværs af sektorer. Frem mod aftalerne om kommunernes og regionernes økonomi for 2022 afsøges muligheden for at indgå flerårige finansieringsaftaler, ligesom der skal arbejdes hen mod en mere transparent finansierings- og beslutningsmodel.

Sundhed.dk

Sundhed.dk udgør en kritisk national infrastruktur, som besøges af millioner af brugere hver måned og skaber værdi og sammenhæng i sundhedsdata for borgeren og den sundhedsfaglige. Det er derfor afgørende, at sundhed.dk fremadrettet kan varetage drift, vedligehold og support på et tilstrækkeligt højt niveau og varetage udviklingsopgaver på vegne af fællesskabet. Regeringen, KL og Danske Regioner er derfor enige om at løfte sundhed.dk's basisbudget med 8,5 mio. kr. årligt fra 2021 og frem, hvoraf den statslige, regionale og kommunale finansiering udgør hhv. 1,3 mio. kr., 6,4 mio. kr. og 0,8 mio. kr. årligt. Parterne er samtidig enige om at etablere et prioriteringsgrundlag, som kan understøtte en modernisering af sundhed.dk med øget gennemsigtighed om udgifter til drift og udvikling og fortsat bredere deling af data.